

ИЗ РАДА УДРУЖЕЊА АРХИВСКИХ РАДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (децембар 2018 – новембар 2019)

Средином децембра 2018. објављен је десети број "Гласника Удружења архивских радника Републике Српске". Јубиларни број часописа је окупио 41 сарадника, а садржи 51 текст, од којих: 1. Архивистика (5), 2. Историографија (16), 3. Објављивање грађе (12), 4. Прикази и осврти (16), 5. Објављивање информативних средстава (1) и 6. Извјештај о раду Удружења (1).

Уз наредни, једанаести број, Редакција намјерава да објави библиографију радова објављених у првих десет бројева "Гласника".

Уз стогодишњицу Великог рата (1918–2018), објављивањем сјећања Уроша Стефановића, српског добровољца, соколаша и трговца, носиоца Албанске споменице, Златне медаље Милоша Обилића и Румунског крста, Удружење је јануара 2019. успјешно окончало још један издавачки пројекат. Сам Стефановић је рукопис, који се чува у Архиву Републике Српске, именовао као "Мој пут у живот". Рукопис је за штампу припремио Љубомир Пувачић, док је др Ђорђе Микић аутор уводног текста.

У марту 2019. Удружење је издало осмо измијењено и допуњено издање књиге Зорана С. Мачкића "Канцеларијско и архивско пословање". Књига је обима 640 страница, садржи 23 основна поглавља и низ прилога (прописи, огледни примјери општих аката и др.).

Поводом Дана Архива Републике Српске (20. април) и Дана града Бањалуке (22. април) у вијећници ЈУ Бански двор – Културни центар у уторак 22. априла 2019. промовисана је монографија Верице М. Стошић и Небојше Радмановића "Бањалука центар Врбаске бановине". На промоцији монографије говорили су директор Архива Републике Српске мр Бојан Стојнић, рецензенти мр Зоран Пејашиновић и др Боривоје Милошевић и аутори Верица М. Стошић и Небојша Радмановић.

Монографија је 22. октобра 2019. промовисана и на 64. међународном сајму књиге у Београду, којом приликом су говорили су: мр Бојан Стојнић, рецензент др Боривоје Милошевић и аутори Верица М. Стошић и Небојша Радмановић.

Након промоција у Бањалуци и на Београдском сајму књига, издања "Српска православна црква и руска емиграција (1920–1940)" и "Из Родине у Бањалуку. Руска емиграција у Бањалуци" представљена су 13. јуна 2019. у Дому руског зарубежја "Александар Солжењицин" у Москви. Модератор промоције била је Тајјана Иринуархова, координатор балканских програма Дома руског зарубежја. Помоћ у припреми промоције пружили су Амбасада Руске Федерације у БиХ и Представништво Републике Српске у Руској Федерацији.

У сарадњи са Архивом Републике Српске, Удружење је средином марта 2019. издало други том зборника докумената под насловом "Школство у Врбаској бановини 1929–1941". Зборник је за штампу приредио мр Горан Туран, архивиста, док је аутор уводног текста др Гојко Маловић. Рецензије су потписали др Ђорђе Микић и др Боривоје Милошевић. Зборник садржи 480 општих докумената, избор прописа из области школског законодавства, 526 аката о отварању и затварању државних народних школа, дјечјих забавишта, домаћичких школа и течајева и о давању назива државним народним школама, те 1.596 рјешења о постављењу наставног кадра у државним народним школама у Врбаској бановини.

Удружење је у сарадњи са Архивом Републике Српске и ЗП "Електрокрајина" АД Бањалука маја 2019. објавило монографију "Електрокрајина Бањалука 1947–2017", чији су аутори угледни историчари и архивски радници мр Бојан Стојнић, Љубица Ећимовић и проф. др Ђорђе Микић, а рецензенти мр Сека Кузмановић, др Гојко Маловић и др Боривоје Милошевић.

Као заједнички пројекат Архива Републике Српске, Историјског архива Ужице и Удружења архивских радника Републике Српске, објављена је фото-монографија "Мостови на кривој Дрини" аутора Жељка Марковића, директора Историјског архива Ужице. Аутор уводног текста је др Илија Л. Мисаиловић. У сарадњу на истој тематици, а у оквиру пројекта "Дани европског наслеђа – подршка прекограничним пројектима 2019", укључио се и Државни архив Црне Горе. Резултат те сарадње је објављивање двојезичне фото-монографије "Мостови на кривој Дрини (The Bridges over the winding Drina River)" аутора Ж. Марковића.

Удружење је почетком новембра 2011. објавило "Библиографију часо-писа *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* (2009–2018), коју су приредили мр Бојан Стојнић и Зоран С. Мачкић.

Поводом Дана Архива Републике Српске и Дана града Бањалуке при-ређена је изложба архивских докумената "Бањалука центар Врбаске бановине". Аутори изложбе и каталога су архивски савјетници Верица М. Стошић и Небојша Радмановић и виши архивиста мр Владан Вуклиш. Изложбу је 22. априла у Културном центру Бански двор отворио градоначелник Бањалуке мр Игор Радојичић. Изложба је 4. септембра 2019. гостовала у Архиву Југославије у Београду у оквиру манифестације "Дани Српске у Србији". У сарадњи са Представништвом Републике Српске у Аустрији, а у оквиру манифестације "Дани Србије и Српске у Аустрији", иста изложба је отворена 16. октобра у свечаној сали 10. бечке општине.

У уторак 21. маја 2019. Удружење је у сарадњи са Архивом Републике Српске у Музичком павиљону приредило промоцију књиге Макса Бергхолца "Насиље као генеративна сила: идентитет, национализам и сјећање у једној балканској заједници". На промоцији књиге говорили су аутор Макс Бергхолц, историчар и ванредни професор Универзитета Конкордија у Монтреалу, Владан Вуклиш, архивиста и историчар (Архив Републике Српске) и Милан Радановић, историчар (Архив Срба у Хрватској).

Заједничка изложба Историјског архива Ужице, Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске "Мостови на кривој Дрини" аутора

Жељка Марковића, свечано је отворена 20. маја у Светосавској галерији у Зворнику, у оквиру програма обиљежавања Дана града Зворника. Изложбу је отворио Бојан Ивановић, замјеник градоначелника Зворника. У оквиру пратећег програма "Дринске регате", иста изложба је отворена 17. јула у галерији Установе "Култура" у Бајиној Башти.

Поводом обиљежавања 90 година постојања и рада Института за јавно здравство Републике Српске, у малом изложбеном салону Културног центра Бански двор приређена је 25. октобра 2019. изложба архивских докумената "Социјално-хигијенске установе у Врбаској бановини (1929–1941)" аутора мр Бојана Стојнића. Изложба је приређена у сарадњи Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске.

Поводом обиљежавања 50 година од катастрофалног земљотреса, Архив Републике Српске, Удружење архивских радника Републике Српске и Музеј савремене умјетности Републике Српске приредили су изложбу "Земљотрес у Бањалуци 1969: солидарност, обнова и изградња". Архивску поставку изложбе потписује архивиста-информатичар Саша Ђукић из Архива, а умјетничку виша кустоскиња Жана Вукичевић из Музеја савремене умјетности. Изложбу прати двојезични, богато илустрован каталог "Земљотрес у Бањалуци 1969: солидарност, обнова и изградња (Earthquake in Banjaluka 1969: solidarity, recovery and development)", чији су аутори мр Владан Вуклиш, виши архивиста и помоћник директора Архива, и Жана Вукичевић. Изложбу је 26. октобра 2019. у Изложбеном салону бана Светислава Тисе Милосављевића у Културном центру Бански двор отворио градоначелник Бањалуке г. Игор Радојичић.

У организацији Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске, у Хотелу "Лавина" на Јахорини је 13–15. маја 2019. одржан 15. семинар "Канцеларијско, архивско и електронско пословање". Предавачи на семинару били су мр Маријана Тодоровић Билић, Љубица Ећимовић, Оливера Околић и Саша Ђукић. Семинар је окупио 40 учесника.

Наредни семинар, шеснаести, у организацији Удружења архивских радника Републике Српске и Архива Републике Српске, одржан је у хотелу "Централ парк" у Требињу 16–18. октобра 2019. Семинар је окупио 44 учесника. Предавачи на семинару били су архивисти мр Маријана Тодоровић Билић ("Управљање документарном грађом"), Оливера Околић ("Законодавство у архивској дјелатности"), Љубица Ећимовић ("Захватање, претварање и чување документарне грађе у дигиталном облику" и "Доступност документације"), Андријана Радовић ("Излучивање безвриједног материјала") и Саша Ђукић ("Смјернице за пројекте дигитализације"). На семинару су одржане и двије радионице: "Излучивање безвриједног материјала" и "Архивска књига" (мр Маријана Тодоровић Билић и Оливера Околић). Спонзори семинара биле су компаније "Sector ADS" Бањалука и "Микрографија" Сарајево, акредитовани понуђачи услуга дигитализације и микрофилмовања документарне грађе на територији Републике Српске.

Комисија за стручне испите и признавање стручних архивских звања је организовала полагање стручних архивских испита. Небојша Мићић из Добоја је стекао

звање архивисте, док је осам лица положило стручни испит за раднике на пословима заштите јавне документарне грађе ван архива.

Чланови Удружења су у извјештајном периоду активно учествовали у раду Архивистичког удружења Босне и Херцеговине. У сарадњи са Архивистичким удружењем Босне и Херцеговине и Архивом Републике Српске, у Лакташима је 5–7. јуна 2019. организован 3. конгрес архивских радника Босне и Херцеговине. Конгрес је организован је у оквиру обиљежавања Међународне седмице архива и 9. јуна, Међународног дана архива. Програмски оквир Конгреса чиниле су сљедеће четири сесије: Архиви у ери дезинформација, Архиви и образовање (1 и 2) и Архивска грађа из/о Босни и Херцеговини ван Босне и Херцеговине.